

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water

Aan: Gemeente Apeldoorn
Van: Dorien Grote Beverborg
Datum: 24 mei 2018
Kopie:
Ons kenmerk: BG1537WATNT1805220926
Classificatie: Projectgerelateerd

Onderwerp: Natuuronderzoek verwijsmast carpoolplaats A1 Apeldoorn

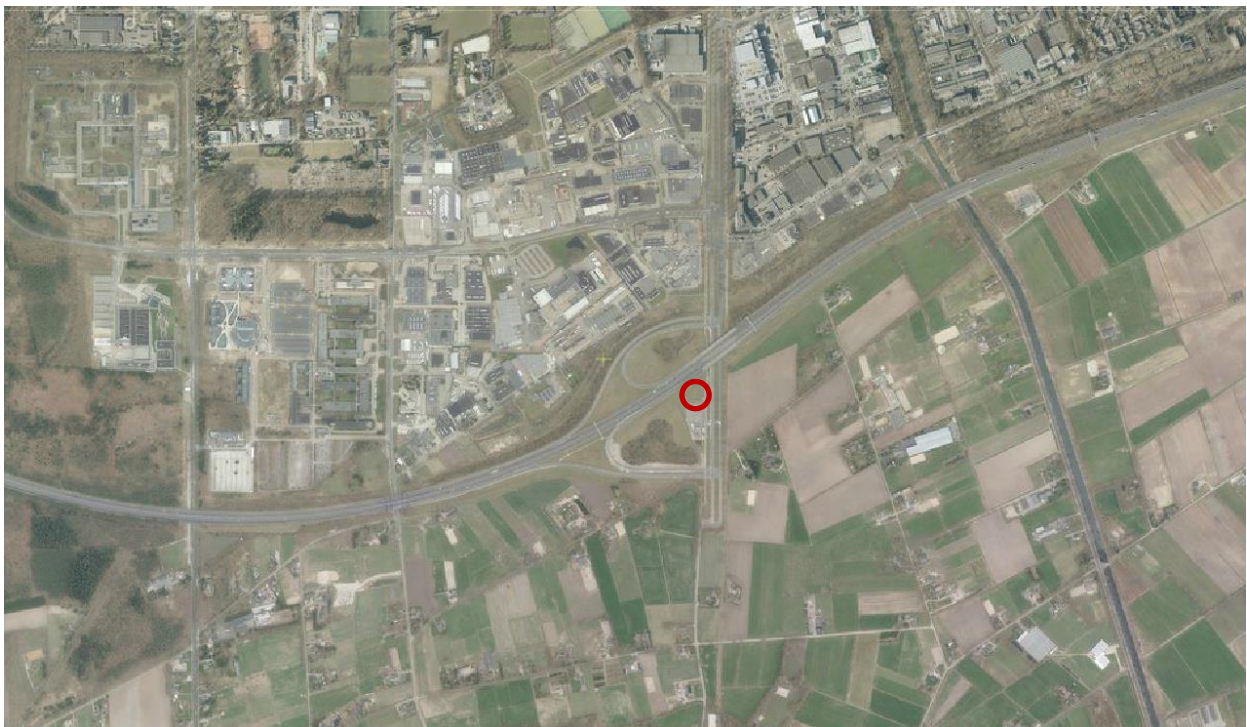
---

1 Aanleiding

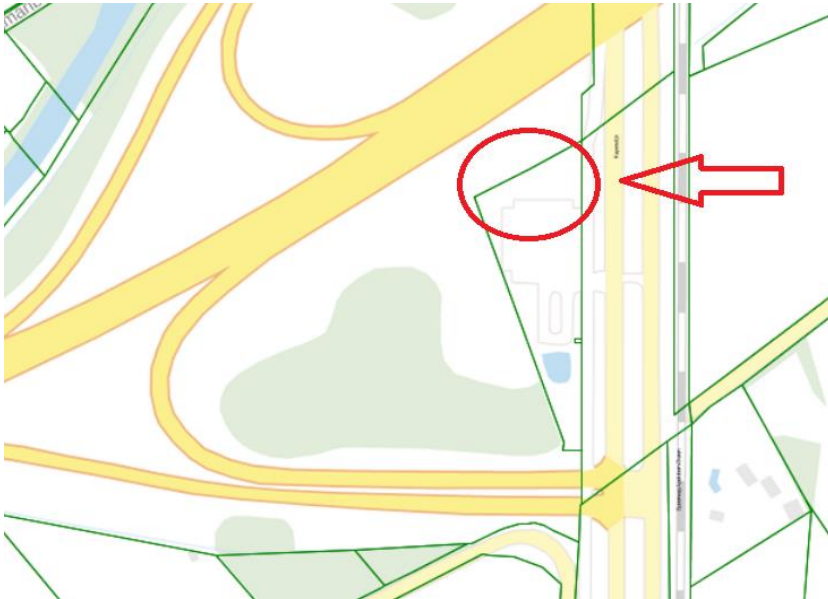
Voor een bestemmingsplanherziening voor het plaatsen van een verwijsmast langs de A1, ter hoogte van carpoolplaats Apeldoorn-Zuid – Beekbergen is een natuuronderzoek nodig. Dit natuuronderzoek heeft de vorm van een quick scan. Hierin is bepaald of beschermde natuurwaarden (gebieden en soorten) hinder kunnen ondervinden van het plaatsen en de aanwezigheid van de verwijsmast en of mitigerende dan wel compenserende maatregelen nodig zijn. Dit dient ter onderbouwing van de uitvoerbaarheid van de bestemmingsplanwijziging.

2 Locatie van de verwijsmast

De verwijsmast wordt geplaatst ter hoogte van afrit Apeldoorn-Zuid, ten zuiden van de A1 (zie figuur 1). De locatie ligt binnen de groene kadastrale grens van de bestaande carpoolplaats maar buiten de verharding (zie figuur 2).

Figuur 1 Ligging locatie verwijsmast (rode cirkel) ten zuiden van de A1, bij afrit Apeldoorn-Zuid

Figuur 2 Detailsituatie locatie verwijsmast (rode cirkel) met in groen de kadastrale grens

De locatie betreft een recentelijk ingericht terrein, tussen de carpoolplaats en de A1 dat in december 2017 nog onbegroeid was (zie figuur 3). Ter hoogte van de locatie is geen opgaande begroeiing en open water aanwezig. Ten zuiden van de carpoolplaats is wel een waterpartij aanwezig en ook verder in de oksel van de op- en afrit is een bosje aanwezig.

Figuur 3 Situatie ter plekke (december 2017)

Ter hoogte van de carpoolplaats, langs de Kayersdijk en langs de A1 is al bestaande verlichting aanwezig.

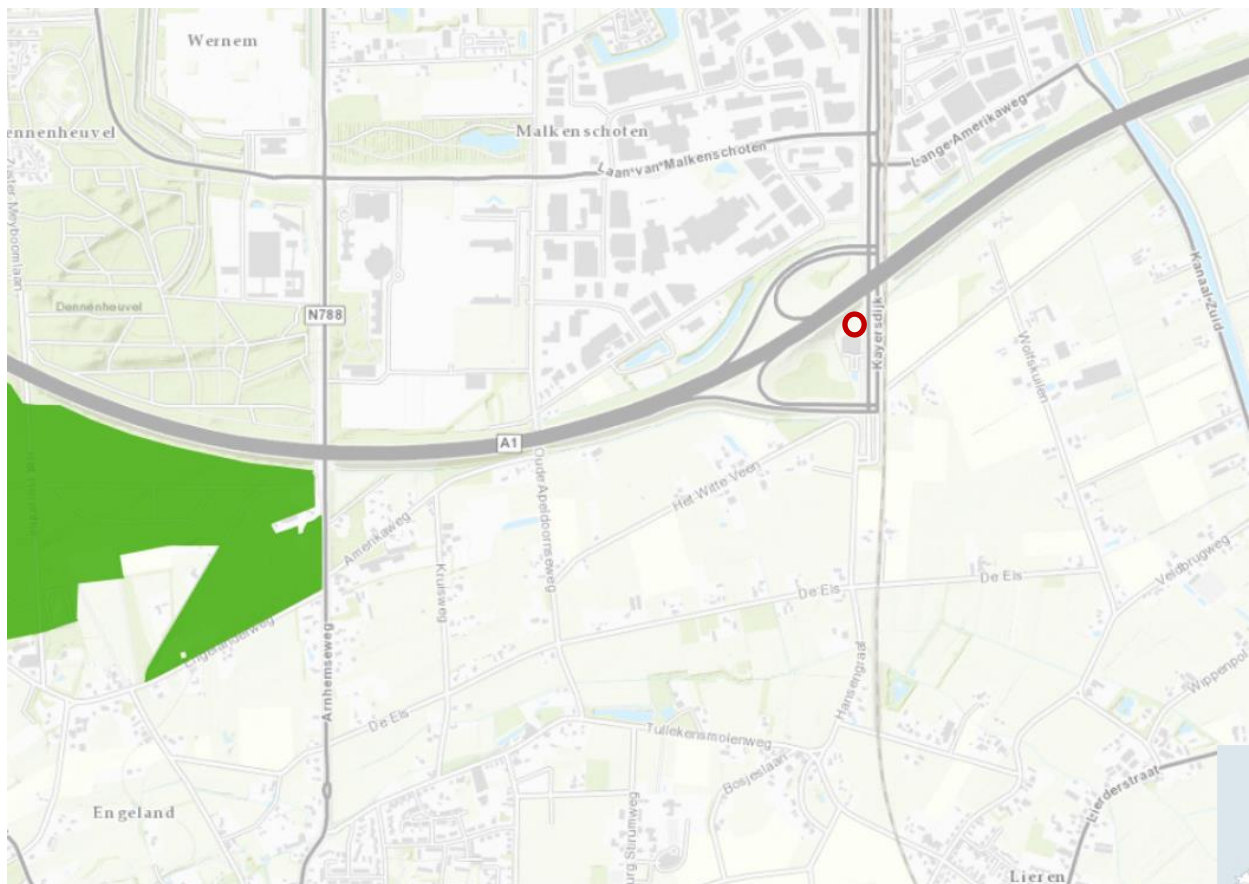
Het exacte ontwerp van de mast is nog niet bekend. Er zijn wel een aantal vereisten die gelden. De verwijsmast wordt maximaal 50 meter hoog met LED-schermen. De LED-schermen komen niet hoger dan circa 40 meter.

3 Beschermde gebieden

Voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is het van belang om te weten of de plaatsing en ingebruikname van de verwijsmast negatieve effecten kan hebben op de natuurlijke kenmerken van beschermde gebieden in de directe omgeving. Het gaat hierbij om Natura 2000-gebieden en gebieden die onderdeel zijn van het Gelders Natuurnetwerk.

3.1 Natura 2000-gebieden

De locatie van de verwijsmast ligt op circa 1,5 km van de grens van het Natura 2000-gebied Veluwe (zie figuur 4). Over deze afstand is er geen invloed merkbaar vanuit de verwijsmast. De verlichting van die uitgaat van de verwijsmast zal niet tot in het Natura 2000-gebied reiken. Er is geen sprake van een negatief effect. Ook het plaatsen van de mast leidt niet tot negatieve effecten binnen het Natura 2000-gebied.

Figuur 4 Ligging locatie verwijsmast (rode cirkel) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Veluwe (groen)

3.2 Gelders Natuurnetwerk

De locatie van de verwijsmast ligt op ongeveer 600 m van de dichtstbijzijnde percelen die begrensd zijn als Gelders Natuurnetwerk (GNN) en/of Groene Ontwikkelingszone (GO), zie figuur 5. Het betreft de

omgeving van de Oude Beek. Er is daarmee geen sprake van een bestemmingswijziging binnen het Gelders Natuurnetwerk. Externe werking is niet van toepassing bij het GNN, wat betekent dat effecten als gevolg van ingrepen buiten het GNN niet beoordeeld hoeven worden. Het is echter uitgesloten dat de verwijsmast over een afstand van 600 m een negatieve invloed op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Gelders Natuurnetwerk heeft. De invloed van verlichting zal niet zo ver reiken.

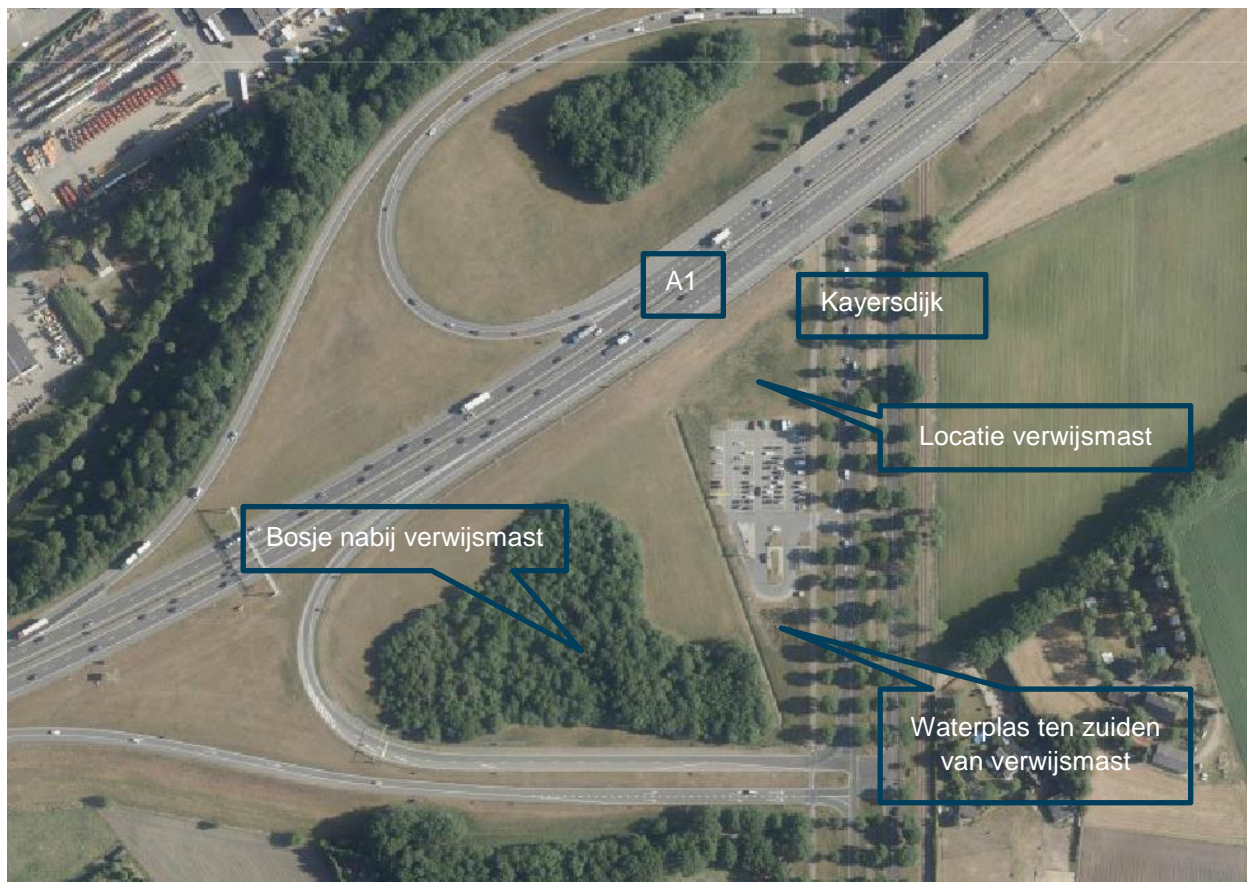
Figuur 5 Ligging locatie verwijsmast ter hoogte van de Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone (Omgevingsverordening, januari 2018)

4 Beschermden soorten

Het plaatsen van de verwijsmast kan direct als gevolg van het ruimtebeslag gevolgen hebben voor voorkomende wettelijk beschermde soorten in het kader van de Wet Natuurbescherming. Tevens zal de ingebruikname van de verwijsmast door de verlichting invloed hebben op de omgeving. Met name soorten die gevoelig zijn voor lichtverstoring kunnen hier hinder van ondervinden. In onderstaande paragrafen is beoordeeld of beschermde soorten voor (kunnen) komen ter hoogte van de locatie van de verwijsmast en de directe omgeving daarvan. En of deze soorten ook inderdaad hinder ondervinden van de verwijsmast.

4.1 Mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten

In 2012 is door Ecogroen¹ in het kader van de voorbereidingen van de verbreding van de A1 het plangebied onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten. In het kader van het Tracébesluit A1 Apeldoorn-Azelo heeft tevens in de omgeving van de verwijsmast nader onderzoek plaatsgevonden naar grondgebonden zoogdieren (das, eekhoorn en steenmarter)². Aanvullend is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) geraadpleegd naar aanvullende waarnemingen van beschermde soorten. Deze gegevens geven samen met de habitatgeschiktheid van de locatie een goed beeld van beschermde soorten die hier voor kunnen komen.

Figuur 6 Beschrijving omgeving locatie verwijsmast

Locatie verwijsmast

Op de locatie waar de voet van de verwijsmast is voorzien en waar direct sprake is van ruimtebeslag is het voorkomen van beschermde soorten uitgesloten. Het betreft een locatie die in 2012 is heringericht als gevolg van de uitbreiding van de carpoolplaats. Eind 2017 was deze grond nog onbegroeid en verstoord (verschillende rijsporen waren te zien, zie figuur 3). Er is verder geen open water en andere opgaande beplanting aanwezig waar beschermde soorten voor kunnen komen en beschutting kunnen vinden. In de hierboven genoemde onderzoeken en de NDFB zijn tevens geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten.

¹ Kamerling J.M., 2012. Ecologisch onderzoek A1 traject Apeldoorn-Azelo; Actualisatie flora- en faunaonderzoek. Rapport 12-156 Ecogroen Advies B.V. Zwolle

² Zandstra A., 2018. Inventarisatie eekhoorn, das en steenmarter A1 fase 2. Nog niet gepubliceerd.

Bosje nabij de verwijsmast

In de directe omgeving van de verwijsmast ligt wel een bosje waar vogels kunnen broeden. Tijdens het onderzoek van Ecogroen uit 2012 zijn hier geen soorten aangetroffen met een jaarrond beschermde nestplaats. Wel is uit het onderzoek bekend dat de **buizerd** en **sperwer** lokaal nabij de A1 kunnen broeden. Dat deze soorten ook het bosje af en toe als een broedlocatie gebruiken is niet uitgesloten. Ditzelfde geldt voor de **eekhoorn** waarvan ten noorden van de A1 in 2018 diverse nesten zijn aangetroffen.

In de NDFF zijn tevens waarnemingen bekend van de **boomarter** die als verkeersslachtoffer op de A1 is gevonden. Hierdoor is niet uitgesloten dat de boomarter incidenteel voorkomt, maar de aanwezigheid van een vaste verblijfplaats is vanwege de geïsoleerde locatie van het bosje en de relatief jonge leeftijd van de bomen niet aannemelijk. Eveneens vanwege de geïsoleerde ligging is het niet aannemelijk dat het bosje van grote waarde is als verblijfplaats voor **vleermuizen**. Vleermuizen die rondom het bosje foerageren is echter niet uit te sluiten.

Bomenrij Kayersdijk

Uit onderzoek van Ecogroen (2012) blijkt dat de Kayersdijk mogelijk als vliegroute voor **vleermuizen** functioneert om de A1 te kunnen passeren. De geschiktheid is vanwege de nog vrij lage beplanting, de relatief grote afstand van de bomen onderling en de huidige aanwezige verlichting marginaal. Maar het is niet uitgesloten dat vleermuizen incidenteel langs vliegen en foerageren.

Waterplas ten zuiden carpoolplaats

In de waterplas ten zuiden van de carpoolplaats komen mogelijk amfibieën voor, maar dit zullen geen beschermde soorten zijn als de kamsalamander. De waterplas ligt geïsoleerd en in de ruimte omgeving zijn ook geen waarnemingen bekend van de kamsalamander en andere niet-vrijgestelde beschermde amfibieën (NDFF). Omdat de waterplas niet in verbinding staat met de omliggende watergangen en daarmee vermoedelijk incidenteel zal droogvallen is deze niet geschikt voor (beschermde) vissen.

Conclusie aanwezigheid beschermde soorten

In de omgeving van de verwijsmast komen mogelijk beschermde soorten voor als buizerd, sperwer, eekhoorn, boomarter en vleermuizen. Overige beschermde soorten als vaatplanten, amfibieën, vissen, reptielen, vlinders, libellen en overige ongewervelden zijn gezien het voorkomende habitat niet te verwachten. Hiervoor ligt de locatie te geïsoleerd in de oksel van de snelweg en is de vegetatie niet geschikt.

4.2 Effecten van de verwijsmast op beschermde soorten

Effecten als gevolg van ruimtebeslag als gevolg van het plaatsen van de verwijsmast is uitgesloten omdat ter plekke geen beschermde soorten voorkomen. Tijdelijke verstoring door geluid en aanwezigheid van mensen en machines bij de plaatsing van de verwijsmast zijn ook uit te sluiten. De werkzaamheden vinden op voldoende grote afstand van het bosje plaats om verstoring van broedvogels te voorkomen. Daarnaast is de omgeving reeds sterk verstoord door het wegverkeer van de A1. Uitstraling van verlichting naar de omgeving kan wel invloed hebben op beschermde soorten en dat is hieronder beschreven. Overige effecten zijn niet aan de orde.

In de huidige situatie is al sprake van een sterk verstoord en verlichte omgeving. De locatie ligt direct langs de A1 met de bijbehorende geluid- en lichtverstoring (zowel van het wegverkeer als de wegverlichting zelf). Rondom de carpoolplaats is verlichting aanwezig en ook de Kayersdijk is verlicht.

Het is bekend dat soorten als **sperwer** ook binnen de bebouwde kom jaagt en broedt, waar over het algemeen sprake is van eens sterk verlichte situatie. Ook de **buizerd** wordt aan de rand van de

bebouwde kom aangetroffen, maar is voor het foerageergebied nog vooral aangewezen op het landelijk gebied. De **eekhoorn** is aangetroffen in de groensingels ten noorden van de A1, ook binnen de bebouwde kom van Apeldoorn. Deze soorten mijden een omgeving met verlichting niet en zullen dan ook geen hinder ondervinden van de verlichting als gevolg nieuwe verwijsmast. De verwijsmast wordt overigens naast de A1 geplaatst waar in de huidige situatie ook al sprake is van verlichting.

Van de **boomarter** is geen sprake van een vaste verblijfplaats, vanwege de geïsoleerde ligging van het bosje. Daarmee is er ook geen sprake van verstoring van de vaste verblijfplaats door verlichting. De verwijsmast heeft daarmee geen negatieve invloed op de boomarter die waarschijnlijk incidenteel gebruik maakt van het gebied dat in de huidige situatie al sterk verlicht is.

Het is niet uitgesloten dat **vleermuizen** in de omgeving foerageren en de Kayersdijk incidenteel zullen gebruiken om de A1 te passeren. Het zal echter niet om essentieel foerageergebied of vliegroute gaan. De huidige situatie is al sterk verlicht. De locatie van de verwijsmast is dicht bij de A1 en de verlichtingsbron is vrij hoog, om zichtbaar te zijn vanaf de A1 die hier verhoogd ligt, zodat uitstraling van verlichting tot onder het viaduct niet aan de orde zal zijn. Vleermuizen die op dit moment het gebied incidenteel gebruiken als foerageergebied zullen nauwelijks hinder ondervinden van de extra verlichting van de verwijsmast.

5 Conclusie uitvoerbaarheid bestemmingsplan

De gevolgen van het plaatsen van de verwijsmast nabij de carpoolplaats Apeldoorn-Zuid – Beekbergen ten zuiden van de A1 is in deze memo onderzocht. Het gaat hierbij vooral om de gevolgen als gevolg van direct ruimtebeslag en verlichting. In het kader van de Wet natuurbescherming (Natura 2000 en beschermde soorten) en Omgevingsverordening (Gelders Natuurnetwerk) is het bestemmingsplan uitvoerbaar zoals hieronder nader is onderbouwd.

Beschermde gebieden

De afstand van de verwijsmast tot het Natura 2000-gebied Veluwe bedraagt ongeveer 1,5 kilometer. Over deze grote afstand is geen sprake meer van invloed door verlichting afkomstig van de verwijsmast. Er is geen sprake van een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Het opstellen van een passende beoordeling en aanvragen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Op een afstand van ongeveer 600 meter ligt het Gelders Natuurnetwerk, nabij de Oude Beek. Er is geen sprake van bestemmingswijziging binnen het Gelders Natuurnetwerk en ook aantasting van de kernkwaliteiten en omgevingscondities zijn als gevolg van verlichting over deze afstand uitgesloten. Het plan niet in strijd met de Omgevingsvisie en –verordening.

Beschermde soorten

Ter hoogte van de voet van de verwijsmast is het voorkomen van beschermde soorten uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat. In de omgeving van de verwijsmast is het voorkomen van buizerd, sperwer, vleermuizen, eekhoorn en boomarter niet uitgesloten. De verlichting afkomstig van de verwijsmast heeft echter geen negatief effect op deze soorten en hun leefgebied. De duurzame instandhouding van deze soorten is daarmee niet in gevaar. Het treffen van mitigerende/compenserende maatregelen en aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.